



2020 YILI VE SONRASI EKONOMİK MODEL ÖNERİLERİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI FADIL SİVRİ'NİN AÇIŞ KONUŞMASI

15 OCAK 2020 / İZMİR

Saygıdeğer Konuklar,
İş dünyasının ve medya kuruluşlarımızın değerli temsilcileri,

BASİFED ve ESİAD işbirliğinde düzenlenen **“2020 Yılı ve Sonrası Ekonomik Model Önerileri”** toplantımıza hoş geldiniz.

Küresel büyüme 2019 yılında ticaret savaşları ve Çin'in büyümesindeki yavaşlamanın etkisi ile düştü. İmalat sanayi durgunluk yaşadı. Amerika ve Çin başta olmak üzere birçok Merkez Bankası para politikalarını gevşetti. Ancak Çin ile ABD arasında yaklaşık iki yıldır devam eden ve küresel ekonomiyi olumsuz etkileyen ticaret savaşı iki ülke arasında bu hafta imzalanması beklenen birinci faz ticaret anlaşması sonucunda farklı bir mecraya girdi. Hem küresel ticaretin hem de piyasaların 2020 yılına iyimser bir giriş yapmasını sağlayacak kısmi bir ticaret anlaşması ile karşı karşıyayız. Bununla birlikte, artan borçluluk oranının yarattığı riske rağmen küresel ölçekte finansal maliyetler iyileşti ve görece gevşek para politikaları etkisini artırdı.

Önümüzdeki günlerde 2020 yılı toplantısı Davos'ta düzenlenecek olan Dünya Ekonomik Forumu küresel büyümenin 2020 yılında %2,5 düzeyinde gerçekleşeceğini öngörüyor.

Ekonominin nabzını tutan Dünya Ekonomik Forumu'nda 2020 yılında tartışılacak, dünya gündemindeki yerini koruyacak olan konu başlıkları ekoloji, ekonomi, teknoloji, toplum, jeopolitika ve endüstri olarak karşımıza çıkıyor.



Sertifika No: Q-140005





Değerli misafirler,

ESİAD olarak 2019 yılı içerisinde ekonomik gelişmelerle ilgili birçok etkinlik gerçekleştirdik. 18 Aralık'ta Türkiye ekonomisini değerlendirdiğimiz toplantımızda, her yıl gerçekleştirdiğimiz ESİAD Üye Beklenti Anketinin sonuçlarını üyelerimizle paylaşmıştık. Ankette 2020 yılında öncelik verilmesi gereken konulara üyelerimiz sırasıyla hukukun üstünlüğü, ekonomik istikrar, öngörülebilirlik ve dış politika olarak yanıt verdiler. Öncelik verilmesi istenen üç konu genel olarak hep bu başlıklardan oluşuyor.

Buradan anlaşılacağı üzere iş dünyamız,

- (i) yatırımlarını artırma,
- (ii) üretime yönelik yabancı yatırımcı sermayeye güven verme ve
- (iii) ekonomide öngörülebilirliğin tesis edilmesi alanlarında ilerleme sağlanması için

öncelikle evrensel hukuk kriterleri gözetilerek yapısal reformlara hız verilmesini beklemektedir. Demokratik, laik ve güçlü bağımsız kurumlara sahip, güçler ayrılığı ilkesine sadık kalan bir yapı, zamanın ruhuna uygun rekabetçi bilim ve teknolojiyi odağına alan, takip eden değil, sıfırdan yaratan bir ekonomik iklim oluşturabilir.

Hukukun eşit, adil ve hızlı uygulanması ile fikir ve basın özgürlüğü kriterlerinin geliştirilmesi gündemdeki adalet reformu içerisinde en önemli amaç olmalıdır.

Bununla birlikte, ekonomik büyüme emarelerine geri dönülmesine rağmen bugün yatırım ortamının iyileştiğini, kırılganlıkların sona erdiğini söylemek henüz mümkün değil. Kurumsal kredilerin büyük bölümü üretime dönük yeni yatırımlardan daha çok halen yapılandırmalar ve maliyetleri düşürücü alanlarda kullanılıyor.





Güven ortamını yeniden tesis etmemiz şart. Bunun için:

- Bağımsız yargıyı güçlendirecek,
- Güçlü kurumların bağımsızlığını tesis edecek;
- Liyakat ilkesiyle kural tabanlı karar alan gelişmiş bir demokrasi reformu, zaman kaybetmeden uygulanmalıdır.

Değerli misafirler,

Küresel ölçekte 21. Yüzyılda tarife dışı koruma eğilimlerinin güçleneceği, ticaretin bölgesel gruplaşmalar etrafında şekilleneceği bir döneme girdiğimizi görüyoruz.

Dünyadaki ekonomik ve jeopolitik risklerden etkilenmeyen, daha sağlam temellerin üzerine oturtulmuş bir ekonomi modeline ihtiyacımız var. Uzun vadeli perspektifle adalet, eğitim, kadınların işgücüne katılım politikalarının sivil toplum ve özel sektörle birlikte oluşacak adil kapsayıcı bir vergi sistemi ile şekillenecek bir Türkiye bizi güncel değişkenlerin olumsuz etkilerinden koruyabilir. Bu doğrultuda Avrupa Birliği'ne üyelik süreci, hem küresel rekabette daha güçlü bir Türkiye hedefi hem de ortak ve evrensel değerlerimiz yönünde Türkiye'nin sosyal ve ekonomik refahına katkısı açısından büyük öneme sahiptir. Brexit sonrası İngiltere ile serbest ticaret anlaşmalarının tesisi de önemlidir. Komşularımızla ticaret ilişkilerimizi geliştiren bir dış politikanın izlenmesi ülkemiz menfaatine olacaktır.

Bu çerçevede, kısa vadeli politikaların yanı sıra uzun vadeli stratejileri bugünün gerçekleri çerçevesinde ele almamız gerekiyor. 2020 yılında ekonomide bir toparlanma beklemekle birlikte, en önemli konuların başında son yıllarda yaşadığımız istihdam kayıpları ve genç işsizliğinin düşürülmesini, enflasyonun tek haneli rakamlara inmesi için kalıcı önlemler alınması olarak görüyoruz.





Büyümenin niteliği bizce niceliği kadar önemlidir. Büyüme ancak üretime ve adil paylaşım, bireysel ve toplumsal güvene, istihdama sonuç olarak da toplumsal kalkınmaya yol açıyorsa anlamlı hale gelir. Büyümenin alt kırılımlarında özellikle üretken yatırımı temsil eden makine-teçhizat kalemi ayrı bir dikkati hak ediyor. Bu kalem son 5 çeyrekte küçülüyor. Bu durum 5-10 yıl önce aldığımız teçhizat, üretim sistemleri ve makineleri kullanıyoruz anlamına geliyor.

Türkiye'nin yeni endüstri devrimi kapsamında üretim teknolojilerini yenileme zorunluluğu bulunuyor. İnsanın yeniden tanımlandığı yıkıcı teknolojilerin etkilerinin tüm dünyada tartışılmalı hale geldiği bir çağda özellikle inovasyon kapasitesinin ve verimliliğin yüksek standartlara getirilmesi, bu alanda yatırım yapılması, kısıtlı kaynakların bu yöne yönlendirilmesi lazım.

Dünyanın teknoloji ve tekillik tanımı altındaki temel bilimlerdeki güncel ajandasıyla uyum sağlayan, 20 yıllık perspektife sahip uzun vadeli bir programa dayalı bir bilim stratejisi ve reel sektör stratejisi oluşturmamız gerekiyor. Yatırımcı şirketlerin ve Araştırma Merkezlerinin ilgisini çekecek şekilde, çekim gücünü yaratan teknoloji vadisi gibi projeleri destekleyecek programlara ihtiyaç var.

Böyle bir vizyon tüm sektörler için öngörülebilirlik sağlayacaktır.

Değerli misafirler,

Yaratıcılığı ve özgün düşünce üretimini yaygınlaştıracak nitelikli bir eğitimden teknolojiye, hukuk reformundan dış politikaya, enerji arz güvenliğinden sanayide yüksek katma değerli üretime, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine kadar hayata geçirilmesi gereken çok sayıda düzenleme var. Bunların her biri ayrı ayrı önemli ve öncelikli konular.



Sertifika No: Q-140005





Ekonomik büyümenin sürdürülebilir bir şekilde yeniden 2016 yılı öncesi seviyelerine çıkabilmesi ve işsizlik oranlarının aşağıya çekilebilmesi için yatırımlara ve özellikle doğrudan yabancı yatırımlara ihtiyacımız var. Zira 2019 yılı Ekim ayı itibarı ile gelmiş olan uluslararası net doğrudan yatırım girişi 2015 yılı toplamının %37'si. Bu yatırımların gerçekleştirilebilmesi için de öngörülebilirliği olan, güvene dayanan bir yatırım ikliminin sağlanması ve bu sayede de ihtiyaç duyduğumuz uzun vadeli ve uygun maliyetli kaynaklara ulaşılabilmesi gerekmektedir.

Sözlerime son vermeden önce Bugünkü etkinliğimizde bizlerle beraber olarak görüşlerini paylaşacak olan Bilkent Üniversitesi İktisat Bölüm Başkanı Prof. Dr. Refet Gürkaynak'a katılımları için teşekkür ediyor, burada yapacağımız tartışmaların ekonomi politikalarımız açısından yol gösterici olmasını diliyorum.

Tüm misafirlerimize tekrar hoş geldiniz diyor, 2020 yılının tüm milletimiz ve ülkemiz için endişelerin ve belirsizliklerin ortadan kalkmaya başladığı, toplumsal uzlaşa ile birlikte hareket etme bilincinin, kutuplaşmadan çok aklın, bilimin ve üretken değerlerin hâkim olduğu yeni bir dönemin başlangıcı olmasını diliyorum.

Değerli işbirliği ve katkıları için federasyonumuz BASİFED'e, BASİFED üyesi tüm derneklerimize teşekkürler ediyor ve BASİFED Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Seda Kaya Ösen'i konuşmalarını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.

